

Komitet Doradczy RE krytykuje Litwę za politykę mniejszości narodowych

Komitet Doradczy zwrócił uwagę na kilka istotnych problemów na Litwie, takich jak brak wyczerpujących struktur legislacyjnych dotyczących ochrony mniejszości narodowych **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Trzecia opinia Komitetu Doradczego Rady Europy (RE) dotycząca wprowadzenia Konwencji Ramowej o ochronie mniejszości narodowych na Litwie została przedstawiona 28 listopada 2013 r., a następnie opublikowana na stronie Rady Europy 10 października 2014 r. Dokument ten, niedostępny

do wglądu przez ponad rok, w oparciu o pierwszy i drugi Raport Krajowy przedstawiony przez stronę litewską ocenia postęp uczyniony na Litwie pod względem stosowania Konwencji Ramowej, którą Litwa ratyfikowała bez zastrzeżeń 23 marca 2000 r.

W swojej opinii, Komitet Doradczy (ciało doradcze

złożone z niezależnych ekspertów, które ocenia Raporty Krajowe przedstawiane przez państwa strony Konwencji) zwrócił uwagę na kilka istotnych problemów na Litwie, takich jak brak wyczerpujących struktur legislacyjnych dotyczących ochrony mniejszości narodowych.

str. 6-7 >>

Brzeziński ostrzega przed agresją Rosji wobec krajów bałtyckich

Stany Zjednoczone i ich europejscy sojusznicy powinni wysłać wojska do państw bałtyckich — Litwy, Łotwy i Estonii, żeby powstrzymać Rosję Władimira Putina przed ewentualną agresją — uważa amerykański

politolog polskiego pochodzenia, prof. Zbigniew Brzeziński.

Znany geostrateg, doradca ds. bezpieczeństwa narodowego prezydenta Jimmy'ego Carter'a w latach 1977-1981 ocenia, że Rosja dziś stanowi realne zagrożenie dla krajów

nad Bałtykiem. Swoją opinią profesor Wydziału Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu im. Johnsa Hopkinsa podzielił się z członkami Komisji Sił Zbrojnych Senatu Stanów Zjednoczonych.

str. 4 >>

POGODA

W najbliższych dniach opady śniegu, miejscami intensywne. W piątek w dzień śnieg i deszcz ze śniegiem, miejscami opady będą intensywne.

Możliwe zamglenie, mrazący deszcz i gołoledź. Temperatura od minus 2 do plus 2 st.

W sobotę może nieco pośnieżyć, w nocy 1-6 st. mrozu, w dzień od minus 3 do plus 1. Podobna pogoda utrzyma się również w niedzielę.

W NUMERZE

Budżet Wilna mniejszy niż Kowna czy Kłajpedy

Str. 3

Współpraca polskich szkół w rejonie trockim

Str. 11

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

ze str. 6 » **Komitet Doradczy RE krytykuje Litwę za politykę mniejszości narodowych**

W opinii Komitetu poprzez zakazanie użycia dwujęzycznych tablic Litwa „nie tylko naruszyła swoje międzynarodowe zobowiązania, ale także lekceważy symboliczne znaczenie, jaką dla integracji taka dwujęzyczność stwarza”. Co więcej, takie działania sprawiają, że osoby należące do mniejszości narodowych mogą czuć się niechciane w litewskim społeczeństwie. Komitet skrytykował także decyzję Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 lipca 2011 r., w której uznano Konwencję za „dokument o charakterze politycznym, a nie akt prawny”, który nie ma mocy wiążącej. Komitet przypominał władzom Litwy, że w Konwencji zawarte są zobowiązania prawne i wezwał Litwę do zastosowania się do artykułu 11.2 Konwencji.

Komitet Doradczy wyraził także zaniepokojenie faktem, że istniejące przepisy prawne dotyczące mniejszości pozostają ze sobą w sprzeczności, co czyni wprowadzenie zasad Konwencji niemożliwym do wykonania. Zdaniem Komitetu do najbardziej rzucających się w oczy problemów należy zaliczyć stosowanie przepisów regulujących używanie języków mniejszości narodowych oraz języka urzędowego. Prawo dotyczące języka urzędowego określa, że dokumenty urzędowe stanowią łącznik pomiędzy okazicielami dokumentu a państwem. Imiona i nazwiska osób należących do mniejszości narodowych muszą być zatem zapisane z użyciem litewskiego alfabetu. Komitet Doradczy już w czasie poprzedniego okresu obserwacyjnego zauważył, że kwestia pisowni imion i nazwisk osób należących do mniejszości narodowych znajduje się w zakresie Konwencji oraz wezwał Litwę do zastosowania się do artykułu 11 Konwencji.

Zgodnie z artykułem 15 Konwencji Komitet Doradczy wezwał Litwę do zwiększenia zaangażowania mniejszości na-

Poprzez zakazanie użycia dwujęzycznych tablic Litwa „naruszyła swoje międzynarodowe zobowiązania”

rodowych w życie publiczne i procesy decyzyjne, które ich dotyczą. W Trzeciej Opinii Komitet wyraził ponadto ubolewanie z powodu zlikwidowania stanowiska doradcy premiera do spraw mniejszości narodowych (rządowy zespół doradcy do spraw mniejszości narodowych). Co więcej, zadania departamentu ds. mniejszości narodowych oraz Litwinów mieszkających poza granicami kraju zostały przekazane do Ministerstwa Kultury. Komitet Doradczy przypominał także, że kwestie związane z mniejszościami narodowymi nie ograniczają się jedynie do kultury. Władze powinny także wziąć

pod uwagę problemy związane z oświatą, językiem oraz sprawami społecznymi. Poza tym, Komitet Doradczy przekonywał, że pięcioprocentowy próg wyborczy jest zbyt wysoki dla partii mniejszości narodowych biorących udział w kampaniach wyborczych, zwłaszcza w związku z zakazem używania języków mniejszości narodowych w radiu i telewizji podczas kampanii.

Europejska Fundacja Praw Człowieka pragnie podkreślić, że wyniki jej obserwacji zostały pięciokrotnie zacytowane w Trzeciej Opinii Komitetu Doradczego jako punkt odniesienia.

Wierzmy, że jest to potwierdzeniem profesjonalizmu i wiarygodności Fundacji, który został zauważony przez główne organizacje międzynarodowe, takie jak Rada Europy. Trzecia Opinia Komitetu Doradczego zwraca uwagę na problemy, które zostały zauważone również przez Fundację i przedstawione w Raporcie Alternatywnym organizacji pozarządowych w sprawie implementacji Konwencji Ramowej o ochronie mniejszości narodowych na Litwie, mianowicie: brak wyczerpujących struktur legislacyjnych dotyczących ochrony mniejszości narodowych, niejasności dotyczące użycia języków mniejszości narodowych w dokumentach osobistych, komunikacji z władzami i informacjach topograficznych, potrzeba wsparcia w dziedzinie oświaty i kultury oraz zachęty do udziału w życiu publicznym. EFHR ma nadzieję, że Trzecia Opinia Komitetu Doradczego oceniająca dokonania Litwy w dziedzinie ochrony praw człowieka posłuży władzom Litwy za przewodnik ku lepszemu przestrzeganiu zasad Konwencji o ochronie mniejszości narodowych. □

EFHR

Fot. Marian Paluszkiwicz

Władze powinny także wziąć pod uwagę problemy związane z oświatą, językiem oraz sprawami społecznymi